

Krajský úřad Jihomoravského kraje

Certifikovaný systém managementu společenské odpovědnosti

V listopadu minulého roku se Krajský úřad Jihomoravského kraje stal prvním úřadem v republice s certifikovaným systémem společenské odpovědnosti. Už jste o tomto tématu slyšeli?

Helena Kmentová, Jarmila Beránková

Společenská odpovědnost je tématem, které se v posledních letech dostává do širšího povědomí veřejnosti zejména v souvislosti s filantropními aktivitami firem. Krajský úřad Jihomoravského kraje chce ukázat, že to platí také pro organizace veřejného sektoru, od nichž veřejnost automaticky očekává, že budou poskytovat kvalitní služby a starat se o rozvoj svého okolí.

Na místě je jistě námitka, že každý úřad by ze své podstaty měl být společensky odpovědný. Úřady územní samosprávy jsou přece financovány z veřejných zdrojů a na základě zákona jsou povinny podílet se na péči o všestranný rozvoj svého území a také o zajištění potřeb občanů.

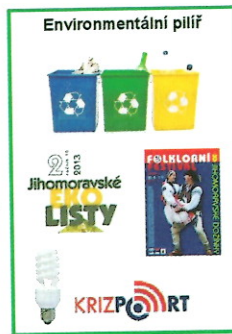
Skutečná společenská odpovědnost neznamená jen plnění stanovených povinností, je v ní obsažena také možnost nabídnout něco navíc – ať už způsob, jakým jsou služby poskytovány, nebo obohacení samotné nabídky služeb. I úřad může a měl by být iniciativní a podnikat kroky k tomu, aby jeho okolí a prostředí, v němž působí, žilo kvalitnějším životem.

V podmínkách mnoha organizací není společenská odpovědnost ničím novým. Řada z nich už odpovědně jedná, ať už vědomě či nevědomě, aniž by se k tomuto konceptu otevřeně hlásila. Jedná se o novodobé označení pro návrat a rozvoj zdravých hodnot ve společnosti – úcty k zaměstnancům, občanům, k přírodě, ke kvalitě života v regionu, v němž organizace působí.

Nabídnout víc, než co zákon ukládá a společnost očekává, to je motto

krajského úřadu, které jednoznačně vystihuje podstatu společenské odpovědnosti. Jedná se o vše, co je krajským úřadem zajišťováno ve prospěch veřejnosti a vlastních zaměstnanců ve větší šíři a kvalitě, než je běžné u ostatních úřadů.

Hodnoty jako odpovědnost, otevřenost, etika, a korektní spolupráce by měly být organizacím veřejné správy vlastní. Často jsme ale svědky toho, že

jejich naplňování zdaleka samozřejmostí není. Krajský úřad začíná sám u sebe a chce být v tomto směru příkladem a inspirací pro ostatní úřady a instituce.

Žádná organizace nefunguje izolovaně od okolního světa, je závislá na svém okolí. Ten, kdo myslí na budoucnost, na úroveň prostředí – životního, pracovního i mezilidských vztahů, v jakém budeme v budoucnosti žít, udává směr a je o krok napřed před ostatními. Zásady společenské odpovědnosti krajský úřad ve své každodenní praxi uplatňuje již dlouhá léta. Dobrovolně a nad rámec zákona vykonává řadu smysluplných aktivit, z nichž některé jsou veřejnosti již dobře známé (viz obrázky výše). K projektům, zapojujícím veřejnost do správy

věcí veřejných v Jihomoravském kraji, patří *Váš kraj, Váš rozpočet*, v jehož rámci se občané Jihomoravského kraje mohou vyjádřit k návrhu rozpočtu kraje již ve fázi jeho přípravy. V roce 2013 se do připomínkování zapojilo 472 občanů. Kraj se jako první pustil do aktivního potírání korupce. Formuloval *Protikorupční strategii*, zřídil protikorupční linku kraje s číslem 541 654 444 a protikorupční webový portál *krajbezkorupce.cz*, kam mohou občané anonymně sdělovat podezření z korupčního jednání orgánů kraje, pracovníků krajského úřadu nebo příspěvkových organizací zřizovaných krajem.

Ochranu zdraví, životního prostředí a udržitelný rozvoj propaguje kraj v rámci projektu *Zdravý Jihomoravský kraj*. Obcím v Jihomoravském kraji, které se k těmto hodnotám také hlásí, poskytuje kraj metodickou i finanční pomoc. Metodická a finanční pomoc i podpora jsou však poskytovány ob-

cím i v dalších oblastech. Tradičně jsou pořádány porady vedení kraje a krajského úřadu s představiteli obcí a obecních úřadů.

Velmi oblíbenou akcí je pravidelná soutěž *Environmentální chloubka našeho regionu aneb čím jsme jedineční?* každoročně vyhlašovaná pro obce a města v kraji. Jejím smyslem je šířit osvětu a prezentovat příkladné projekty samospráv v oblasti životního prostředí, ochrany přírody či ekologické výchovy. Stejnou pozornost věnuje kraj i podpoře a propagaci regionálních produktů při pořádání folklórního festivalu Jihomoravské dožínky a v rámci soutěží *Regionální potravina JMK* a *Zlatá Chuť jižní Moravy*. O environmentálních tématech vztahujících se k Jihomoravskému

ZAMĚSTNANCI JIHMORAVSKÉHO KRAJE POMÁHAJÍ

Zaměstnanci Krajského úřadu Jihomoravského kraje v rámci Projektu Zdravý Jihomoravský kraj v roce 2013 již dvakrát dobrovolně darovali krev.

V rámci akce „**DARUJ KREV S KRAJSKÝM ÚŘADEM ZDRAVÉHO JIHMORAVSKÉHO KRAJE**“ darovalo krev celkem 36 zaměstnanců.

Do druhé akce „**JIŽNÍ MORAVU MÁME V KRVÍ**“ se zapojilo 23 dárců z řad zaměstnanců. Akce „Jižní Moravu máme v krvi“ byla uskutečněna ve spolupráci s prvotřídními fotbalisty klubu FC Zbrojovka Brno. Krajský úřad považuje za velký úspěch, že se díky těmto akcím podařilo do dárcovství krve zapojit i prvodárce.

regionu se můžete dočíst v *Jihomoravských ekologických*, vydávaných dvakrát ročně a bezplatně distribuovaných obecním úřadům a školám v kraji.

Pro podporu zdravého pohybu a poznávání krás kraje z cyklistického sedla spravuje kraj webový portál cyklo-jizni-morava.cz, který obsahuje tipy na výlety, mapy a průvodce *Cyklotrasy na jižní Moravě*.

Rodiny a seniory kraj podporuje v takových oblastech jako je projekt *Rodinných pasů* a *Senior pasů*, na které mohou držitelé čerpat nejrůznější slevy a výhody. Držitelem *Rodinného pasu* je 57 598 rodin, přičemž slevy jim poskytují více než dvanáct tisíc poskytovatelů různých služeb v České republice, Slovensku a Rakousku. V září 2012 kraj otevřel svou firemní mateřskou školku *Lentilku* a stal se tak první organizací veřejné správy v zemi, která tímto krokem významně přispívá ke sladování rodinného a pracovního života zaměstnanců. Vedení kraje a krajského úřadu se snaží nejrůznějšími neformálními akcemi pro zaměstnance přispět k vytváření zdravé organizační kultury a posílení vztahů mezi zaměstnanci Jihomoravského kraje. Kurzy první pomoci, vzdělávání v českém znakovém jazyce a organizování dne otevřených dveří jsou v praxi úřadu již osvědčené aktivity, které pomyslně i reálně otvírají dveře úřadu co nejširšímu spektru občanů. Zaměstnanci neváhali a v rámci aktivit *Zdravého kraje* v roce 2013

dvakrát dobrovolně darovali krev. Do akcí *Daruj krev s Krajským úřadem Zdravého Jihomoravského kraje* a *Jižní Moravu máme v krvi* ve spolupráci s prvotřídními fotbalisty klubu FC Zbrojovka Brno, se zapojilo 59 dárců. Velkým úspěchem je, že se díky těmto akcím podařilo do dárcovství krve zapojit i prvodárce (viz obrázek nahoře).

Velkou váhu kraj přikládá podpoře výzkumu, inovacím a řemeslům. Za všechny aktivity v této oblasti zmíníme stavbu *Moravian Science Centre*, jehož cílem je probouzet v lidech radost z objevování, chuti vnímat hravost, experimentování a učení se z chyb a podporovat úvahy o souvislostech ve světě kolem nás.

Do konceptu společenské odpovědnosti a celého systému managementu kvality krajského úřadu bezpochyby patří každoroční šetření spokojenosti občanů, obcí Jihomoravského kraje, příspěvkových organizací zřízených krajem a členů Zastupitelstva Jihomoravského kraje. Všichni mají možnost vyjádřit svou spokojenost či nespokojenost s činností krajského úřadu v rámci pravidelných dotazníkových šetření. Obdobně je zjišťována spokojenost zaměstnanců krajského úřadu, výsledky z těchto šetření jsou pak zásadním podkladem pro řízení a rozhodování vedení krajského úřadu. Uváděné aktivity jsou pouhým vzorkem toho, čím je kraj, respektive krajský úřad, vůči společnosti odpovědný.

Tyto činnosti nikdy jako celek prezentovány nebyly. První vlašťovkou je *Zpráva o společenské odpovědnosti Krajského úřadu Jihomoravského kraje za rok 2012 a 2013*, kterou úřad zveřejnil na svém webu kr-jihomoravsky.cz.

Dokladem toho, že se krajský úřad otevřeně hlásí k odpovědnosti za dopady své činnosti na okolí, je fakt, že se mu v listopadu 2013 podařilo systémem společenské odpovědnosti certifikovat a posílit tím snahu, aby svěřené činnosti vykonával s ohledem na spokojenost okolí správně, kvalitně, s jasným cílem a v souladu se svou vizí být profesionálním a vstřícným úřadem poskytujícím kvalitní služby.

Krajský úřad je připraven poskytovat podporu, informace, zkušenosti a zázemí pro výměnu dobré praxe v této oblasti i ostatním organizacím veřejné správy. K tomuto účelu uspořádal v listopadu 2013 první odbornou konferenci *Společenská odpovědnost v organizacích veřejné správy*. Druhý ročník této tematické konference se uskuteční v listopadu letošního roku.

Vždy je třeba mít na paměti, že klíčem k úspěchu všech aktivit, které krajský úřad, respektive Jihomoravský kraj, realizuje a plánuje, jsou jeho zaměstnanci. Především jim patří velký dík za jejich přístup k práci – odměnou za jejich nasazení a inspirativní podněty je jim řada ocenění. Mezi nimi i ocenění Českého červeného kříže *Přátelské místo*, které garantuje, že občané s nejrůznějšími typy zdravotního omezení mají na krajském úřadě zajištěn profesionální přístup a dostupnost služeb. Společenská odpovědnost spočívá v komunikaci, obyčejné slušnosti a vůli vzájemně si naslouchat a hledat cesty, jak zajistit dlouhodobou udržitelnost rozvoje regionu a života v něm. ■

Ing. Jarmila Beránková, Ph.D., je manažerkou kvality pověřenou zastupováním vedoucí Útvaru řízení kvality Krajského úřadu Jihomoravského kraje,

Ing. Helena Kmentová je manažerkou kvality tamtéž. Dobrá praxe Krajského úřadu Jihomoravského kraje byla představena na plenárním zasedání 10. Národní konference kvality ve veřejné správě 18. února 2014 v Hradci Králové.